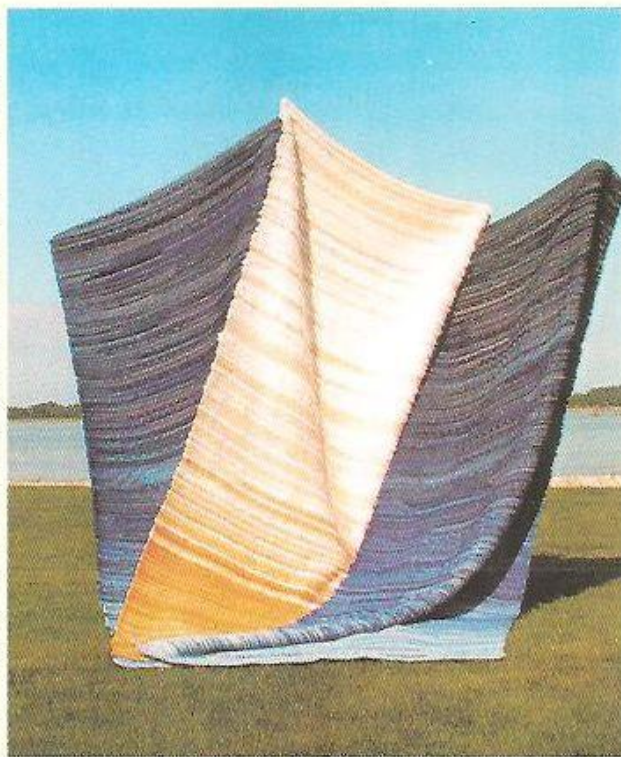

Alžběta BURIANOVÁ

(* 13. 7. 1973 Uherské Hradiště)

Textilní řemeslo - umění textilu. Harmonické spojení osnovy i útku. Pradávná práce i tvorba člověka v prospěch lidí. Mámivá tkanina. Živé rostliny (len, bavlna, konopí), ale i vlna a hedvábí. Jejich zpracování. Různé technologie. Proměny materiálu na novou hodnotu textilu užitkového i uměleckého. Odevy i gobelíny. To vše patří k nejstarším projevům lidské tvořivosti. Od dob Egypta v 4. tisíciletí před našim letopočtem. Textil a tkalcovství starověku i středověku. V polovině 12. století tká v Čechách paní Čestibřana. Potom textil 19. a 20. století. Na Moravě podporuje textilní řemeslo a umění rod Kouniců. Textilní manufaktury zakládá Jan Josef z Valdštejna i císař František Lotrinský. V roce 1910 gobelínová dílna v Jindřichově Hradci. V Praze se vyučuje řemeslo i umění textilu na Uměleckoprůmyslové škole a po roce 1945 na Vysoké škole uměleckoprůmyslové. První velká jména textilních výtvarníků: František Kysela, Antonín Kybal, Ludmila Kybalová, Alois Fišárek, Bohuslav Fejerman... To už je textil moderny a postmoderny. V něm pevně a pěkně "zatkalcovaná a utkalcovaná" i textilní výtvarnice Alžběta Burianová. Rodačka z Moravy. Absolventka Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze (1991-97, prof. B.Mrázek a doc. R.Rozsivalová). Dnes žije a tvoří v Bratislavě.

Po ukončení vysokoškolských studií textilu (i pedagogické aprobace na výuku odborných předmětů pro učitele středních a lidových škol umění) se postupně rozvíjí i vlastní, volná textilní tvorba Alžběty Burianové. Pracuje především s bavlněnou přízí v rámci ručně tkaných textilií. Věnuje se také paličkované a šité krajce. Do sféry jejich tvořivých zájmů patří i užitkový textil - zejména stolní prostírání, ubrusy a variabilní ubrusy. V jejich názvech nabízí na stůl gurmána umění (i jídla) hodnoty, kvality i chutě různých podob a významů. Nabízí barvy a světlo i struktury reliéfních textil-

► Barva a světlo

ních, voňavých polí v horizontálních, vertikálních i diagonálních liniích. Jako plošné textilní obrazy tvoří i symbolické kompozice živlů země a vody (ve formátech 400x145, resp. 200x80 cm). Hledá však i nové možnosti a formy, účely i působnost textilního artefaktu. Překonává plošné vymezení a v rámci nové i současné tvorby směřuje k textilní soše a textilnímu objektu. Zde možno připomenout i její textilní šperky - ozdoby hlavy, tváře, vlasů. Patří sem i magické objekty krásné textilní i sochařské podoby "Tajemství země" a rozměrné kompozice, sochy i architektury "Hudba", "Barva a světlo", "Figura" a jiné.

Právě v těchto opusech dosahuje Alžběta Burianová vzácnou syntézu materiálu i koloritu, tvaru, objemu a prostoru. Jsou to působivé kontrasty i citlivé harmonie. Je to materiálová, technologická i estetická souhra mezi celkovou siluetou díla a jeho povrchem, mezi jeho objektivní skutečností a subjektivním duchovním či symbolickým významem. To vše umocňuje i osazení díla do přírodní-

ho prostředí (jak to dokumentují některé naše fotografie), ale působivě jsou tyto textilní sochy i v interiérech.

Magie textilu Alžběty Burianové narůstá a jemně sílí. Alžběta Burianová tvoří svá díla s něhou a jistotou. My se očima dotýkáme povrchu jejích tkanin i textilních soch. Cítíme materiál díla a vnímáme jeho duchovní hodnotu i nový život. Textilní osnova je jakoby hudební

▼ Hudba

▲ Figura

osnovou. Alžběta Burianová komponuje a její textil skutečně zvučí melodií a zpěvem. To vše bylo možné vidět a slyšet na jejích dosavadních prezentacích tvorby. **Od roku 1995 to byla především účast na různých kolektivních výstavách textilní tvorby (Doudleby nad Orlicí, Berlín, Osová Bitýška, Fulnek, Bratislava, Brno) a nedávno to byla její individuální expozice ve výstavně síni SPP v Bratislavě. V roce 2004 připravujeme výstavu Alžběty Burianové v bratislavském divadle Štúdio L+S.**

Bohumír Bachratý